

BEMIDDELING ZOALS UITGEOEFEND DOOR DE DIENSTEN SCHULDBEMIDDELING

In de huidige economische context gebeurt het steeds vaker dat facturen onbetaald blijven, waarbij het geschillenbeheer bijkomende en dure werklast voor de schuldeiser met zich meebrengt.

Laattijdige of niet-betaling is soms te wijten aan nalatigheid of kwade trouw, maar meestal wijst het op financiële problemen waarmee tal van huishoudens te kampen hebben. Deze moeilijkheden kunnen verschillende oorzaken hebben (ziekte, echtscheiding, baanverlies, enz.). Voor schuldeisers is het soms moeilijk om de juiste aanpak te vinden: moeten ze dreigen, gerechtelijke stappen ondernemen en het risico lopen op nieuwe kosten te stuiten, moeten ze afwachten of verzaken?

Brochure van de 'Centres de référence en médiation de dettes wallons', heruitgegeven door het Steunpunt voor de Diensten Schuldbemiddeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
We willen hen hartelijk bedanken voor het delen van deze informatie.

Verantwoordelijke uitgever :
Anne DEFOSSEZ, Jubelfeestlaan, 153-155 – 1080 Brussel
Niet op de openbare weg gooien.

WAT HEBT U
TE WINNEN ALS
SCHULDEISER ?

Het inschakelen van een dienst schuldbemiddeling (DSB) kan helpen om de dialoog tussen schuldeiser en schuldenaar terug op gang te brengen.

De DSB zijn gespecialiseerde diensten die door de Gemeenschapscommissies zijn goedgekeurd. Hiervoor moeten ze garanties van ernst en professionaliteit bieden.

Ze worden bemand door minstens één maatschappelijk werker die gespecialiseerd is in schuldbemiddeling, bijgestaan door een jurist.

Ze worden georganiseerd in tal van OCMW's, maar ook in enkele privé-instellingen maar ook in vzw's.

Deze diensten mogen echter niet verward worden met de meer algemene sociale diensten, daar hun rol verschillend is. Zoals de naam het aangeeft, treden ze op als bemiddelaars, i. e. tussenpersonen tussen schuldenaars en hun schuldeisers, waarbij ze proberen onpartijdig en onafhankelijk te werk te gaan.

Hun doel is niet om de belangen van een schuldenaar te verdedigen, maar om een haalbare oplossing te vinden die voor alle partijen aanvaardbaar is.

Bemiddeling kan helpen de spiraal van een overmatige schuldenlast in te dijken door de beste oplossing voor de situatie van de schuldenaar voor te stellen.

MINNELIJKE (OF BUITENGERECHTELIJK) SCHULDBEMIDDELING

Hoe gaat de DSB in de praktijk te werk?

1. De schuldbemiddelaar ontmoet de schuldenaar om zijn **financiële en sociale situatie** in kaart te brengen: inkomsten, uitgaven, schuldeninventaris.
2. Tegelijkertijd vraagt hij de schuldeisers om het verschuldigd bedrag te bevestigen en de gerechtelijke **procedure voor een bepaalde tijd (meestal 3 maanden) op te schorten**, zodat hij de nodige informatie kan verzamelen om de meest geschikte oplossing te vinden. Hiervoor legt hij, samen met de schuldenaar, een budget vast om te bepalen hoeveel van het inkomen van de schuldenaar gebruikt kan worden om schulden af te betalen, en dit in functie van zijn middelen en de behoeften van zijn huishouden. De bemiddelaar helpt de schuldenaar om op objectieve manier zijn budget vast te leggen, zijn rechten te laten gelden en verantwoordelijkheid te nemen voor bepaalde uitgaven. **Deze fase neemt enige tijd in beslag, maar is essentieel om het vervolg van de procedure te bepalen.**
3. De schuldenaar wordt geïnformeerd over zijn rechten en de **eventueel te nemen stappen**, evenals over zijn verplichtingen en de risico's die daaraan verbonden zijn.
4. De bemiddelaar checkt ook **de wettigheid van de gevorderde bedragen**. Indien mogelijk geeft de bemiddelaar **de voorkeur aan buitengerechtelijke bemiddeling**. In dit geval zal hij de schuldeisers een betalingsplan voorstellen, waarbij rekening gehouden wordt met de financiële draagkracht van de schuldenaar en zijn totale schuldenlast.
5. Als het plan wordt aanvaard, zal de bemiddelaar erover waken dat **de verplichtingen worden nagekomen**. Hiertoe zal hij de schuldenaar regelmatig controleren en de schuldeisers op de hoogte brengen telkens zich veranderingen in de situatie voordoen. Let wel: de bemiddelaar betaalt nooit de schulden. Dit valt uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de debiteur.

Minnelijke (of buitengerechtelijke) bemiddeling vereist de medewerking van de schuldeisers, die vrij zijn de hen gedane voorstellen al dan niet te accepteren.

Wat kunt u hierbij winnen ?

- Bemiddeling is een vrijwillig initiatief van de debiteur met als doel zijn schulden af te betalen.
- Het is een **gratis** procedure.
- De bemiddelaar heeft een globaal zicht op het schuldbedrag. Zijn analyse van de financiële situatie stelt hem in staat **realistische aanzuiveringsvoorstellen te doen met de bedoeling de regelmaat van de betalingen te verzekeren**.
- Als de bemiddelaar onterechte bedragen afwijst, **vermindert dit de totale schuld** en komt dit het geheel der overige schuldeisers ten goede.
- Als het onmogelijk blijkt tot een bevredigende minnelijke schikking te komen, kan de bemiddelaar de schuldenaars doorverwijzen naar de gerechtelijke procedure 'Collectieve schuldenregeling' (CSR) **en, indien nodig, de aanvraag ertoe opstellen**. Een CSR is evenwel niet in alle situaties raadzaam, en de DSB kan de debiteur informeren of deze procedure al dan niet geschikt is. **Minnelijke schikking kan interessanter zijn (vooral omdat het minder duur is) voor zowel de debiteur als de schuldeisers.**
- Als de financiële situatie van de schuldenaar **niet** toelaat de nodige sommen vrij te maken voor schuldaflossing, kan de bemiddelaar slechts de insolventie van de schuldenaar vaststellen en de schuldeisers hiervan op de hoogte brengen, zodat de invorderingsprocedures worden gestaakt, met name **om hen nodeloze kosten te besparen**.
- De bemiddelaar informeert de schuldeisers en blijft hun contactpersoon tijdens de opvolging van de schuldenaar. Als de schuldenaar niet langer meewerkt met de DSB, zal de bemiddelaar de schuldeisers onmiddellijk hiervan op de hoogte brengen.

Wat hebt u te verliezen ?

- Om de haalbaarheid van het plan te garanderen of de inspanningen van de schuldenaar aan te moedigen, kan de bemiddelaar de schuldeisers vragen om de rente en financiële boetes te verlagen. **Het staat u echter vrij dit al dan niet te aanvaarden, vooral om de CSR te vermijden.**

COLLECTIEVE SCHULDENREGELING (CSR)

Deze gerechtelijke procedure moet **door de debiteur ingesteld worden** bij de Arbeidsrechtbank. De rechter onderzoekt het dossier en benoemt, bij aanvaarding, een **gerechtelijke schuldbemiddelaar**. Dit kan een advocaat, deurwaarder, notaris of dienst schuldbemiddeling zijn. Net als bij minnelijke schikking heeft de gerechtelijke schuldbemiddelaar tot taak om te onderhandelen over een aanzuiveringsregeling, waarbij hij **de instemming van alle partijen** moet verkrijgen. Behalve in uitzonderlijke gevallen mag de uitvoering van dit plan niet langer dan 7 jaar duren.

Wat kunt u hierbij winnen ?

- De rechtbank controleert de procedure en beslecht de geschillen.
- De inkomsten worden gestort op de rekening van de bemiddelaar, die ervoor zorgt dat schulden terugbetaald worden in overeenstemming met het betalingsplan.
- Schuldeisers hebben **minder beheerskosten**.

Wat hebt u te verliezen ?

- Vanaf de toelaatbaarheid, **wordt de rente bevroren** en worden beslagleggingen opgeschort.
- De procedure is **duur** en de schuldbemiddelaar heeft recht op honoraria die prioritair worden betaald, vaak ten nadele van de schuldeisers.
- Om een plan op te stellen dat rekening houdt met de financiële mogelijkheden van de debiteur, stelt de bemiddelaar meestal voor om de kosten en rente **kwijt te schelden**, evenals een deel van de schuldvordering in hoofdsom.
- Als de minnelijke fase mislukt, velt de rechter een oordeel en kan hij een **gerechtelijk plan** opleggen (voor maximaal 5 jaar, behalve in uitzonderlijke gevallen), dat minder gunstig kan zijn voor de debiteur, maar ook voor de schuldeisers. In uitzonderlijke gevallen kunnen schuldeisers zelfs verplicht worden om de **totale schuld kwijt te schelden**.
- In sommige gevallen zal de rechter de procedure afwijzen wegens gebrek aan beschikbare middelen. Ondertussen is er een periode van één of twee jaar verstreken zonder dat er aflossingen zijn gedaan. Alleen de honoraria van de schuldbemiddelaar worden betaald..., en de schuldenaar kan, als hij dat wenst, opnieuw een CSR-aanvraag indienen.